

Ceny ogłoszeń:

Cała strona 200 zł., 1/2 strony 100 zł., 1/4 strony 60 zł., 1/8 strony 35 zł., 1/16 strony 20 zł.

Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 30 gr., w tekście 40 gr.: przed tekstem 60 gr. — Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z czterech szpalt. Przy miesięcznym względnie dłuższym ogłoszeniu znaczna zniżka.

PODHALA

PISMO REDAGUJE KOMITET.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, ulica Jagiellońska 1. 5

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu.

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 4—5 po południu.

Godziny urzędowe Redakcji:
od 10—11 przedpoł. i od 4—6 popoł.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie wraz z dostarczeniem do domu 80 gr. Zamiejscowa miesięcznie 1 zł. Wpłacać na konto czekowe Administracji.

Konto czekowe P. K. O. 409-090.
Telefon Nr. 210

Aktualny tygodnik powiatów: gorlickiego, jasielskiego, limanowskiego, nowosądeckiego, nowotarskiego i żywieckiego.

Gdy Górale, Łemkowie i Huculi rozmawiali z P. Prezydentem Rzplitej... (Refleksje z wycieczki do stolicy.)

Górale do Warszawy! — Pod tem hasłem, z inicjatywy Rządu zorganizowana została pierwsza wycieczka włościan, Górali, Łemków i Huculów, zamieszkujących województwa krakowskie lwowskie i stanisławowskie, wycieczka przynosząca tak pod względem oświatowym jak i wychowawczym - obywatelskim, bardzo wielkie korzyści dla jej uczestników. — Bo i cóż ważniejszego w wychowaniu obywatela, jak właśnie **poznanie ojczystego kraju, jego bogactw, zabytków artystycznych i historycznych**, które podnoszą wiarę we własne państwo i wzbudzają umiłowanie i przywiązanie do ojczystego kraju. I to poznanie było główną pobudką czynników rządzących do zorganizowania wycieczki włościan do stolicy i innych ośrodków, tak drogich sercu każdego Polaka, ze względu na ich wartości historyczno-artystyczne i gospodarcze, jak na przykład Krakowa, Częstochowy, Królewskiej Huty, Wieliczki i Mościc.

Z naszego powiatu wzięła udział grupa włościan, złożona z łemków w krynickich i górali z okolicy Łącka, w strojach ludowych, godnie reprezentujących kulturę ludową powiatu nowosądeckiego.

Trzeba przyznać z radością, że cel wycieczki został w zupełności osiągnięty. Jako kierownik grupy powiatów: nowosądeckiego i gorlickiego, — miałem możność naocześnie się o tem przekonać.

Dopytując się pod koniec wycieczki uczestników o wrażenia, jakie wynieśli ze zwiedzania tych ośrodków, w których przebywaliśmy, spotykałem się u wszystkich

z jednakowym entuzjazmem i wiarą we własne siły i uznaniem za pracę dla tych, którzy w tak krótkim czasie nie tylko potrafili odbudować to, co zawierucha wojenna nam zniszczyła, ale własnym wysiłkiem wybudowali jeszcze nowe ośrodki przemysłowe i fabryczne, wyposażone w nowoczesne urządzenia techniczne,

a będące wynalazkami w najważniejszej części Prezydenta R. P. Prof. Ignacego Mościckiego i szeregu inżynierów polskich. Przykładem tego są Mościce i Chorzów. Entuzjazmowali się górale przyjęciem, jakie nam we wszystkich miastach zgotowało społeczeństwo a zwłaszcza wojsko, które dokładało jaknajwięcej starań, by u przyjemnie nam wszędzie pobyt. — Fachowi instruktorzy w roli przewodników, — oprowadzali nas po wszystkich miejscach zabytkowych, opowiadając historję każdego, a to pozostało nazawsze w pamięci wszystkich.

Władze cywilne jak i wojskowe, witały wszędzie serdecznie grupy wycieczkowców i na znak braterstwa spożyliśmy razem skromny posiłek.

Przy odejściu, na stacjach gromadziły się tłumy publiczności, żegnając nas hucznymi okrzykami. — Wówczas twarde, spracowane ręce huculów, ścisnęły na pożegnanie dłonie inteligenta, przyrzekając sobie braterstwo i wzajemne przywiązanie.

W czasie rewji wojsk w Warszawie, w dniu 11 listopada, mieliśmy możność przekonać się, jak dziś posiadamy dobrze zorganizowaną, wyszkoloną armję, wyposażoną w najnowszy sprzęt techniczny; rosło serce każdego uczestnika na widok dziarskich szeregów, defilujących przed swym ukochanym Wodzem. Wszystkich oczy zwrócone już to na armję, już to na jej Wodza, Marszałka Józefa Piłsudskiego, zdradzały nieopisany zapał i radość, że to wszystko polskie, i że to wszystko dzieje się w wolnej, ukochanej naszej Ojczyźnie.

Zbudowani tem wszystkim, cośmy widzieli, składając hołd Głowie Państwa Prezydentowi Mościckiemu na Zamku i Marszałkowi Piłsudskiemu w Belwederze, przyrzekali sobie wszyscy, że pójdą wiernie w myśl ich wskazań **i wezmą udział**

w ogólnym wyścigu pracy, których rezultat mogli wszyscy na własne oczy oglądać. Zwiedzając kopalnie śląskie i fabryki w Mościcach, nabraliśmy wyobrażenia o rozroście naszego przemysłu i o tym odcinku pracy, jaki mimo ciężkich ogólnoswiatowych stosunków gospodarczych, wykonują ci ludzie z zaparciem się siebie, starając się wywalczyć lepsze jutro dla Państwa a tem samem i dla nas.

Zawitawszy do Częstochowy oddaliśmy pokłon Matce Boskiej na Jasnej Górze, prosząc Tę, która w najkrytyczniejszych chwilach nie opuściła Narodu polskiego, o błogosławieństwo i pomyślność w rozwoju naszego Państwa.

Hymn „Boże coś Polskę“ popłynął ze wszystkich piersi góralskich a Matka Boska patrząc na ten wierny lud, zdawała się błogosławić jego postanowieniom i gorącemu umiłowaniu Ojczyzny.

Odjechaliśmy do domów, wycieczka skończyła się, ale **wrażenie pozostało niezatarte**. Uczucie dumy państwowej i zachęty do pracy, abyśmy nie pozostali w tyle za Tymi, których pracę oglądaliśmy, na zawsze w nas pozostanie.

Imieniem uczestników wycieczki, dziękuję Włodarzowi powiatu, Panu Staroście Dr. Maciejowi Łachowi za zorganizowanie grupy naszego powiatu, do której jako włościanie z okolicy Łącka, — mieliśmy szczęście należeć i zapewniamy, że z wrażeniami odniesionymi z wycieczki, — podzielimy się z innymi.

Michał Cwikowski
rolnik z Czernca.

— 0 —

Były dowódca 1 pułku strzelców podhalańskich w Nowym Sączu, GENERAL JERZY DOBRODZICKI — NIE ŻYJE!

W ubiegłym tygodniu zmarł w Warszawie w szpitalu Ujazdowskim po dłuższej chorobie, dowódca Okręgu Korpusu nr. dwa Lublin, generał Jerzy Dobrodzicki.

Generał Jerzy Dobrodzicki studia średnie ukończył w Wadowicach i Szkole Kadeckiej w Lwowie. Po ukończeniu jej w r. 1905, został wcielony w stopniu kadeta do 20 pułku piechoty armji austr. w Krakowie. Służąc w Nowym Sączu, nawiązał łączność z tworzącym się wówczas Zw. Strzeleckim.

W roku 1914 wyruszył jako porucznik na front rosyjski, gdzie przebywał jako dowódca komp., oddziału wywiadowczego i baonu, biorąc udział w około 60-u bitwach, potyczkach i atakach. W roku 1917 został przydzielony do formujących się wtedy oddziałów polskich, t. zw. „Polnische Wehrmacht“, gdzie miał być instruktorem w 6 pułku Legionów. Podczas kryzysu legionowego, jako politycznie podejrzany, został wysłany na włoski front. Po objęciu bataljonu w 20 pułku piechoty, została mu przez POW. powierzona praca, której celem było uświadamianie polityczne Polaków w armji austriackiej. — Po powrocie do kraju w roku 1918, formuje w gar-

Sp. Generał Jerzy Dobrodzicki.

nizonie Bochni 2-gi pułk strzelców podhalańskich. Z pułkiem tym brał udział w walkach z ukraincami i w zajęciu Spisza i Orawy. — W r. 1919 w grudniu, został mianowany dowódcą 5 pułku Legionów, z którym brał udział w kampanji na Dynaburg i w wyprawie kijowskiej. — Został ciężko ranny w odwrocie pod Brodzianką. Po powrocie ze szpitala do pułku, był do końca 1920 roku dowódcą I-rzej Brygady Legionów.

W roku 1920 został mianowany dowódcą 1 psp., w roku 1926 dowódcą piechoty dywizji w Łomży, w r. 1927 zastępcą dowódcy O. K. nr. 3 w Grodnie i w roku 1930 dowódcą O. K. nr. 2 w Lublinie.

Pogrzeb śp. generała brygady Jerzego Dobrodzickiego, dowódcy O. K. nr. 2, odbył się 18 listopada 1934 r. o godzinie 11 przedpołudniem w Warszawie. W żałobnych uroczystościach oprócz rodziny Zmarłego, wzięli udział poszczególni dowódcy okręgowych korpusów, delegacje korpusu oficerskiego wszystkich oddziałów O. K. Warszawa, delegacje oddziałów wojskowych O. K. Lublin oraz tych pułków, w których walczył, lub był dowódcą śp. generał Dobrodzicki. — Między innymi wzięła

udział w pogrzebie delegacja oficerów i podoficerów 1 psp. w Nowym Sączu.

Nabożeństwo żałobne w kościele garnizonowym odprawił ks. biskup Gawlina w otoczeniu licznego kleru; przemówienie poświęcone Zmarłemu wygłosił kapelan szpitala Ujazdowskiego ks. Skorał. — Po nabożeństwie trumnę ze zwłokami ś. p. gen. Dobrodzickiego ponieśli na barkach generałowie, ustawiając ją na lawecie. Kondukt żałobny ruszył na cmentarz wojskowy na Powązkach. Honory wojskowe oddały następujące oddziały wojskowe pod dowództwem gen. Bończy-Uzdowskiego: szwadron 1 pułku szwoleżerów, kompanja chorągwi 21 p. p., oraz baterja 1 D. A. K.

Na cmentarzu wojskowym na Powązkach nad otwartą mogiłą wygłosił przemówienie, — poświęcone pamięci Zmarłego, jego życiu i czynom w walce o niepodległość, proboszcz wojskowy z Lublina, ks. Nowak. Imieniem wszystkich oddziałów wojskowych korpusu lubelskiego przemawiał gen. Knoll, składając hołd pamięci Zmarłego, podkreślając jego cnoty obywatelskie i żołnierskie. Imieniem najbliższych współpracowników Generała przemawiał szef sztabu OK. 2, płk. dypl. Engel-Rugis, imieniem zaś ziemi Podhalańskiej gen. Galica, imieniem 5 p. p. Leg. dowódcy pułku, płk. Pełczyński. — Ostatni przemawiał w imieniu Związku Podhalań, adwokat Kawczak.

Trumnę ze zwłokami gen. Dobrodzickiego, przy dźwiękach marsza generalnego, złożono do grobu, który pokryły liczne wieńce, m. in. złożono wieńce od p. Marszałka Piłsudskiego.

Łącko obchodzi 16-lecie Niepodległości Państwa.

Z okazji uczczenia 16-tej rocznicy odzyskania Niepodległości, miejscowy Komitet pod przewodnictwem kier. szk. p. Gronusia Stanisława, zorganizował wieczorem dnia 10 listopada capstrzyk, w którym wzięły licznie udział organizacje: O. S. P., Z. S. i Z. R. — Przy dźwiękach orkiestry posuwał się pochód ulicami miasteczka przed pomnik p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie wygłosił okolicznościowe przemówienie komendant Oddz. Z. S. p. Zwoliński Tomasz. Na zakończenie odśpiewano hymn narodowy i Pierwszą Brygadę a orkiestra odegrała „Boże coś Polskę“.

Dnia 11 listopada po pobudce, zebrały się organizacje na dziedzińcu szkolnym, skąd ruszono do kościoła na nabożeństwo, które odprawił Ks. Józef Głodzik. Po nabożeństwie udały się zebrane organizacje, młodzież szkolna i obywatelstwo przed pomnik Marszałka Piłsudskiego, gdzie wygłosił przemówienie kier. szkoły, p. Kuziel Stanisław.

Po zakończeniu uroczystości w rynku, ruszył pochód do „Domu Ludowego“ na poranek szkolny. Szczupła sala pomieszczyła zaledwie znikomą część widzów, którzy rzęsiłymi oklaskami darzyli występującą młodzież szkolną oraz przemówienie kier. szk. p. Gronusia Stanisława.

O godzinie 16-tej odbyła się w sali „Domu Ludowego“ wieczornica, na którą złożyły się: przemówienie p. Marji Chwalibóg, śpiewy i przedstawienie pt. „Wiatr północny“. Bodźcem do dalszej pracy, to bardzo liczny udział ludności w tych uroczystościach, co świadczy o wzroście zainteresowania obchodem w odrodzonej Polsce oraz konieczności współpracy szerokich warstw ludności.

Projekt opłat w szkołach powszechnych — zaniechany.

Ajencja „Press“ donosi: Projekt wprowadzenia opłat w szkołach powszechnych należy uważać za ostatecznie zaniechany. — Jednomyslna opinia nauczycielstwa i społeczeństwa przeciwko temu projektowi, została uwzględniona. Jak słyhać, toczą się obecnie w łonie Rządu narady nad innym sposobem znalezienia funduszy dla pokrycia wydatków na szkolnictwo powszechne.

xOx

Franciszek Przybyłowicz (Stary Sącz).

HISTORYCZNA ŁĄCZNOŚĆ Z WĘGRAMI

Wspólnota historyczna z Węgrami jest tak dawna, jak dawne są dzieje naszej Ojczyzny. Tysiącletnie prawie sąsiedztwo Polski i Węgier, musiało zacieśnić węzły przyjaźni i charakterystyczne, że tak Polska jak i Węgry w ciągu wieków, nie sięgały zbrojnie po swoje ziemie, — bo często łączyli ich wspólni lub pokrewni panujący. Naturalną granicą, którą trudno było przełamać, były góry Karpaty, a legenda nawet głosi, że ustanowili ją święci patroni obu krajów, tj. św. Wojciech i św. Stefan, ku wiecznej zgodzie sąsiadów.

Jakby na zaklęcie obu świętych, — dzieje nasze łączą się z dziejami Węgier.

Przechodząc dzieje Polski, nie można częstokroć przejść mimochodem, nie zaczepiwszy o Węgry. I tak: przyjęcie chrześcijaństwa przypada u obu narodów na wiek X. Położenie geograficzne wywarło również nie mały wpływ na wspólną dolę i niedolę. Oba państwa będące granicą między wschodem i zachodem, musiały w ciągu wieków walczyć o swą

OSTRZEŻENIE. Doszło do wiadomości Redakcji, że niejaki p. Burde Ferdynand, przedstawiając się jako akwizytor Wydawnictwa Głosu Podhala, zbiera ogłoszenia i inkasuje za nie pieniądze. Niniejszem zawiadamiamy, że p. Burde nie jest naszym akwizytorem, i że sprawę przeciwko niemu oddaliśmy do Prokuratury.

Z życia Oddz. żeńskiego Zw. Strzeleckiego w N. Sączu. (Z okazji 3-lecia istnienia.)

Żeński Oddział Związku Strzeleckiego w Nowym Sączu będzie obchodził uroczystie trzechlecie swego istnienia w dniu 17 grudnia br. Trzyletnie istnienie żeńskiego Oddziału, — to praca bez wytchnienia, praca ideowa, oparta na szczytnych tradycjach pierwszych żołnierzy Komendanta. Duch Oddziału żeńskiego, to entuzjazm pracy społecznej i państwowej a pozatem jeszcze, pracy nad sobą indywidualnie i zbiorowo. — Mówią o tem zajęcia Oddziału, zajęcia wyrabiające ducha obywatelskiego i dające członkiniom wiele praktycznych korzyści. W oddziale wre praca ożywiona. Pogadanki, referaty, wykłady — kształcą ducha i umysł, praktyczne zajęcia, jak na przykład urządzony kurs kilimkarski, i inne, stwarzają równowagę pracy

umysłowej, składając się z tamtą na wspaniałą całość

Prezeską Oddziału jest nieustrudzona p. Aniela Cyłowa, „panująca“ w Oddziale już dwa lata owocnie. — Referentkami wychowania obywatelskiego są pp. kierowniczka szkoły im. Urszuli Kochanowskiej, Helena Fedykówna i nauczycielka Kazimiera Hołdzianka. Komendantką jest Otylja Nosaliówna. Obecnie projektuje Oddział przedstawienia, wycieczki, obozy, kursy narciarskie itp.

Jak stąd widać, Żeński Oddział Związku Strzeleckiego w Nowym Sączu, poczynszy od dnia założenia, rozwija się pomyślnie, pracując wszechstronnie nie ograniczając swojej pracy wyłącznie do charakteru organizacyjno-wewnętrznego. (tgs.)

Czy taksy uzdrowiskowe będą obniżone?

W Warszawie ma się zebrać Komitet Wykonawczy Związku Uzdrawisk Polskich. Przedmiotem narad wśród innych, będzie sprawa obniżki taks kuracyjnych w uzdrowiskach Dotychczas ulgi stosowane były jedynie w sezonach mniej żywych, obecnie ma być przeprowadzona obniżka taks na wszystkie sezony. Obradować także będzie specjalna Komisja do spraw nowelizacji ustawy uzdrowiskowej, uzdrowi-

ska bowiem pragną skoncentrować całość kształt zagadnień uzdrowiskowych w jednej ustawie. (Jak wiadomo, wydana w roku 1928 ustawa uzdrowiskowa, wymaga uzgodnienia z wydanymi w ostatnich latach dekrety, które niejednokrotnie wkraezają w dziedzinę życia uzdrowiskowego) Projekt noweli ustawy uzdrowiskowej zostanie wkrótce przedłożony Rządowi.

—O—

Łącko oddaje hołd poległym za Ojczyznę.

Ku uczczeniu poległych za Ojczyznę, zawiązał się w Łącko pod przewodnictwem kierownika szkoły p. Gronusia Stanisława miejscowy komitet, który zorganizował w dniu 1-go listopada na tut. cmentarzu uroczysty apel. W przemówieniu podniósł p. kier. Gronus cel uroczystości, zasługi poległych przez ich

ofiarności. Mogiłę — wielkim nakładem pracy przygotowała męska drużyna harcerska, przystroiwszy również i mogiłę i krzyż pamiątkowy. Pracami kierował p. Zwoliński, nauczyciel szkoły w Łącku. W uroczystości wzięły udział: Och. Straż Pożarna, Oddział Związku Strzeleckiego i Związek Rezerwistów.

JUŻ WKRÓTCE UKAŻE SIĘ DRUKIEM ILUSTROWANY KALENDARZ GŁOSU PODHALA!

kulturę. Z jednej strony przeciw germanizmowi, a z drugiej przeciw napadom Tatarów, Turków i Moskali. Jako państwa chrześcijańskie, najdalej wysunięte na wschód, o pewnym zasobie kultury i bogactwa, były przynętą dla najazdów barbarzyńskich. Straszna nawała Tatarska za czasów św. Kingi, skierowana głównie na Węgry, nie ominęła i Polski i oba kraje spłynęły krwią.

Królowa Kinga, z rodu Węgierka, przywiązała się tak bardzo do swej nowej ojczyzny, że całe swe życie oddała na usługi biednych i tutaj dokonała żywota. Królowa Kinga, to najsympatyczniejsza chyba postać w dziejach naszego narodu, która mimo obcego pochodzenia, ukochała nasz naród. Szczególnie ziemia sądecka pełna jest pamiątek po tej królowej. Jej klasztor do dzisiaj jest ozdobą Starego Sącza.

Kazimierz Wielki, umierając bezpotomnie, koronę polską na mocy traktatu w Wyszehradzie, oddał Ludwikowi Węgierskiemu. Spodziewał się ten mądry król, że Polska łącząc się z Węgrami, stanie się potężniejszą. Ludwik Węgierski nie ukochał jednak swojego przybranego narodu. Miłością prawdziwą obdarzyła ją dopiero królowa Jadwiga, także Węgierka. Pamięć jej jest

wieczną, bo poświęcenie jej było wielkie. Zrobiła ona ofiarę ze swych uczuć osobistych i dla szczęścia powierzonych sobie narodu, — wyparła się szczęścia własnego.

Niejednym raz oba narody walczyły ramię w ramię, broniąc swych ziem. — Władysław Warneńczyk, król Polski i Węgier, padł nawet w walce z Turkami, walcząc jako król węgierski z nawałą turecką. Padło wtedy wielu Polaków w obronie Węgier, a pamięć króla bohatera żyje w sercach tamtych ludzi. Potem panuje na Węgrzech Władysław, syn Kazimierza Jagiellończyka, a tem samem ród Jagiellonów staje się panującym w obu państwach. Ludwik II-gi król węgierski, ginie jednak pod Mohaczem, a ród Jagiellonów wygasa.

Król Stefan Batory, to król bohater, który z wojskiem polskim, przy pomocy swych rodaków Węgrów, — gromił Moskali.

Za Jagiellonów, polobnie jak i Węgry, przekształciła się Polska w państwo konstytucyjne, przodując temsamem nowością idei w Europie.

Podobnie jak my byliśmy w niewoli, tak i Węgrzy znacznie wcześniej ulegli przemoccy. W czasie powstania na Węgrzech w 1848 roku, biorą udział i Po-

OTWARCIE Niedzielnego Uniw. Wiejskiego W GORLICACH.

W Gorlicach, w budynku powsz. szkoły męskiej, odbyło się uroczyste otwarcie Niedzielnego Uniwersytetu Wiejskiego, zorganizowanego przez TSL w Gorlicach, pod przewodnictwem prezesa Romana Pachulskiego, dla przodowników oświatowych organizacyj wiejskich powiatu gorlickiego. Drugiego rzędu kurs N. U. W. trwać będzie przez 6 miesięcy. Wykładowcami są nauczyciele tut. gimnazjum i szkół powszechnych. Niedzielny Uniwersytet Wiejski TSL. jest instytucją oświatowo-wychowawczą, która ma na celu: dać wychowankom pogląd na życie i państwo ze stanowiska wsi i solidaryzmu społecznego, przyswoić im zasady obywatelskiego myślenia i postępowania, przyswoić ich do pracy samokształceniowej i do pracy kulturalno-oświatowej na wsi, w duchu i idei państwowej.

Czytajcie „Głos Podhala“!

Z sali odczytowej.

Miasto, jego zadania i potrzeby.

We czwartek, 15 bm. o godzinie 19 wieczór, wygłosił staraniem miejscowego Koła BBWR., w sali Ratusza na wieczorne dyskusyjnym inż. Walenty Cyło, referat pt. „Miasto, jego zadania i potrzeby“. Referat fachowy i interesujący, zgromadził na sali licznych słuchaczy, którzy po referacie zabierali głos w dyskusji

Między innymi zabierali głos pp.; b. poseł na Sejm, rejent Matakiewicz, Bukowski, wiceprezydent miasta Mgr. Krupa, który odpowiadał na interpelacje zebranych, poseł Łobodziński, który wygłosił dłuższe przemówienie na temat związany ze sprawą akcji przeciwpowodziowej i inni. Wyjaśnięć zabierającym głos udzielał inż. Cyło.

Wieczór dyskusyjny był niezmiernie potrzebny, jak to z dyskusji po referacie wynikało, należy więc jego inicjatorom wyrazić uznanie za wznowienie tych wieczorów. Przewodniczył na wieczorze dyr. Adamczyk, sekretarzem prof. inż. Sasiadek. Następny referat pt. „Regulacja miasta Nowego Sącza“, wygłosi również inż. Cyło.

lacy, walcząc o cudzą sprawę. Szczególnie wslawił się gen. Bem, którego pamięć żyje w sercach Węgrów. W czasach naszej pamięci, tj. podczas najazdu bolszewickiego, Węgrzy nie mało przyczynili się do zwycięstwa, przysyłając nam amunicję.

Jeśli chodzi o stroje, to i one w niektórych epokach były do siebie podobne. Nigdzie nie było tyle szlachty i nie miała ona tylu przywilejów, co w tych obu państwach. Wolność wyznań również była wysoko tolerowaną.

Jak z tego widać, wiele było momentów, które łączyły nasze dzieje z Węgrami, wiele podobieństw kulturalnych, społecznych i prawnych. Podobieństwa te dadzą się wyszukać i dzisiaj.

Czy dziwić się może ktoś, że żyjemy w zgodzie, że premier węgierski p. Göembös złożył oficjalną wizytę naszemu Rządowi? Różni dopatrywali się w tem głębszych tajemnic, ale mniejsza z tem. Faktem jest i niech nikogo nie dziwi, że oba państwa żyją w zgodzie, ale to przekazała nam tradycja. Wierni tradycji i w myśl dzisiejszej polityki „zgoda międzynarodowa“, — powinniśmy żyć szczególnie dobrze z Węgrami. To naród nam pokrewny tradycją i temperamentem, jak wykazałem wyżej.

Bezpłatna nauka dla naszych czytelników.

Dyrekcja Kursów Kresleń Technicznych inż. Gajewskiego, Warszawa Plac Trzech Krzyży, przeznaczyła dla niezamożnych naszych czytelników pięć miejsc bezpłatnych i 30 ulgowych (po 10 zł. miesięcznie). Naukę można pobierać korespondencyjnie, — dla tych, którzy mieszkają na prowincji, albo też w Warszawie słuchowo w godzinach wieczornych. — Kursy techniczne inż. Gajewskiego kształcą na kreslarzy technicznych i są dostępne tak dla chłopców jak i dla dziewcząt. Kurs jest roczny. Po ukończeniu kursów absolwent lub absolwentka, zajmuje stanowisko kreslarza technicznego lub kreslarki technicznej w biurach budowlanych, fabrykach, u mierniczych itd.

Osoby, które już pracują w zawodach technicznych, rzemieślnicy, którym znajomość rysunku jest potrzebna, mają jedyną okazję do nauczenia się tychże. Należy pamiętać, że „rysunek jest mową techniki“ i ten tylko się wybija w technice, kto rysunek umie czytać i wykonać. Dziś, gdy bezrobocie dało tak wielu ludziom i tyle wolnego czasu, obywatelski czyn Dyrekcji Kursów spotka się niewątpliwie z wielkim uznaniem. — Podania należy kierować do Administracji pisma Głosu Podhala w Nowym Sączu do dnia 22 grudnia 1934. O programy i informacje zgłaszać się pisemnie do Sekretariatu Kursów Technicznych inż. Gajewskiego, Warszawa, Plac Trzech Krzyży.

Informator pocztowy, telegraficzny i telefoniczny.

TELEGRAMY ŻYWNOŚCIOWE.

Telegramy żywnościowe, oznaczone wskazówką „Pd„ służą do zaferowania w drodze telegraficznej produktów żywnościowych do sprzedaży i umożliwiają jaknajszerszym kołom spożywców nabycie tych artykułów po cenach najkorzystniejszych. Telegramy oznaczone wskazówką „Zm„ służą do zamawiania produktów żywnościowych, zaferowanych telegramem „Pd„.

Za telegramy „Pd„ oraz za telegramy „Zm„, opłata od wyrazu treści telegramu i podpisu wynosi 2 grosze, nadto za podanie adresu, przy nadawaniu telegramu „Pd„ z nazwą urzędu w siedzibie województwa oraz za podanie adresu z nazwą urzędu poza siedzibą starostwa „Up„, opłata za każdą oddzielną miejscowość 25 gr. Za podanie adresu przy nadawaniu telegramu „Zm„, z nazwą urzędu, w którym jest zarejestrowany, skrót adresu adresu pocztowego wynosi 50 groszy. Producent chcący oferować artykuły żywnościowe za pomocą telegramów „Pd„, musi w urzędzie pocztowym zarejestrować skrót pocztowy za opłatą 2 zł. na przeciąg jednego roku.

Dla przykładu przytoczę, że jeden telegram „Pd„ Lwów o 50 słowach będzie kosztował 1.25 zł. Każdy urząd pocztowy w siedzibie województwa, w tym wypadku Lwów, musi wydać telegram żywnościowy do wszystkich urzędów pocztowych w siedzibie starostw.

Nadeszłe telegramy żywnościowe urzędy pocztowe podają do publicznej wiadomości przez wywieszenie ich wewnątrz urzędu, na tablicach przeznaczonych do ogłoszeń

Telegramy „Pd„ i „Zm„ na paczki żywnościowe bardzo są rozpowszechnione w Polsce, przyczyniły się do ożywienia i podniesienia handlu a dla społeczeństwa są prawdziwym dobrodziejstwem, gdyż za niską opłatą można przysyłać paczki żywnościowe.

Roman Szkaradek.

Premier Kozłowski interesuje się Podhalem.

Jak wiadomo, od kilku dni przebywa w Zakopanem premier Kozłowski. W czasie swego pobytu zwiedza p. premier Podhale, — interesując się w szczególności skutkami tegorocznej powodzi lipcowej. Ostatnio zwiedził p. premier w towarzystwie nowotarskiego

starosty Korniaka, nowootwartą drogę Witów - Chochołów, następnie Czarny Dunajec, skąd powrócił do Zakopanego. Przez cały czas zwiedzania, informował się p. premier szczegółowo o stosunkach gospodarczych Podhala.

—O—

NAJTANIEJ! Już nadeszły pończochy wełniane, bielizna ciepła — szale — getry oraz rękawiczki

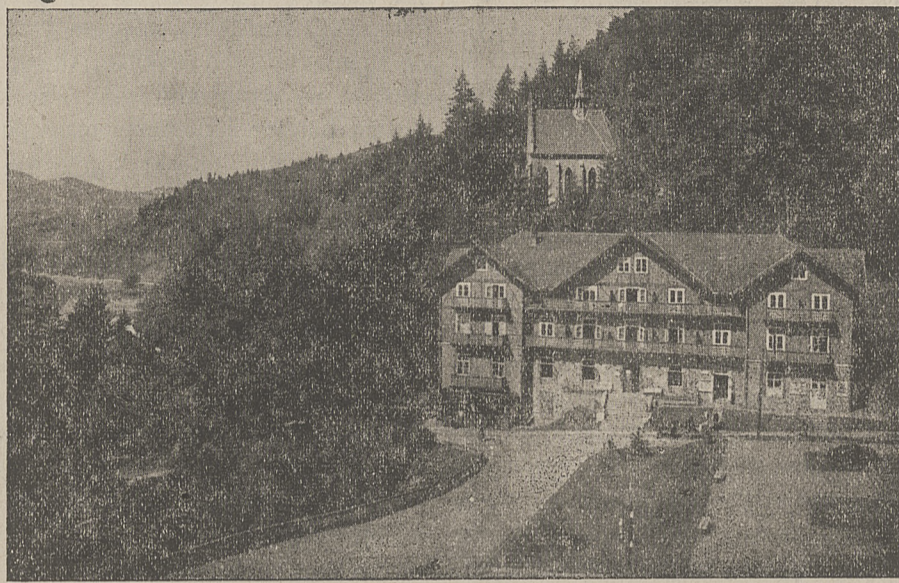
Juljan Ciałczyński
Nowy Sącz, ulica Kościuszki 9 (obok Kaplicy szkolnej).

Zarybianie łososiami rzek w Jasielskiem.

Z początkiem listopada br. wpuszczono do rzeki Wisłoki w powiecie Jasielskim 2400 sztuk dwuletnich łososi. Łososie wpuszczano na przestrzeni od Żmigrodu do Jasła. — Łososie użyte do zarybienia Wisłoki pochodzą z Fulusza w pow. jasielskim. Fulusz

jest jednym z największych ośrodków zarybieniowych a wybudowany został przez Powiatowe Towarzystwo Rybackie w Jasle w roku 1931. Zarybienia dokonali delegaci Krajowego Towarzystwa Rybackiego w Krakowie.

—O—

Willa Żegotka i Kościółek w Żegiestowie-Zdroju.

Otwarcie świetlicy Związku Legionistów Polskich

ODDZIAŁ W ZAKOPANEM.

W ub. miesiącu odbyło się uroczyste otwarcie nowej świetlicy legionowej. Ze względu na położenie tejże w centrum Uzdrowiska oraz świetne urządzenie wewnętrzne, należy nowopowstała świetlica do najlepszych w Zakopanem. Składająca się z dwóch sal i przedpokoju, pięknie ozdobiona bronią, dywanami, świetnymi zdjęciami z czasów walk legionowych itp., bogato wyposażona przez członków i PT. Firmy, robi niezwykle miłe wrażenie.

Zebranie zagał krótkim przemówieniem wiceprezes p. Antoni Jaworski, zachęcając zebranych do zgodnej i harmonijnej współpracy dla dobra Państwa, poczem odczytał list majora

Dobrodzickiego, który spowodu wyjazdu nie mógł niestety uczestniczyć w uroczystości otwarcia świetlicy. Następnie wzniesiono toast na cześć majora Dobrodzickiego. Po tej oficjalnej części uroczystości, zasiadła wiara legionowa do stołów gościnnych, — gdzie wśród śpiewu pieśni legionowych i góralskich oraz na pogawędce o wspólnych przeżyciach z dni grozy i sławy, spędzono w miłym nastroju kilka godzin. — Obowiązki gospodyn pełniły pp.: prof. dr. Anna Chudzikiewiczowa, Janina Grzabelowa, insp. Marja Praszalowiczowa i Janina Skulska, zaś gospodarzy pp.: Antoni Jaworski i Stanisław Skulski.

ZE SPORTU.

Nadwiślan (Kraków) — KPW. Sandecja (Nowy Sącz) 0:0.

O wejście do klasy A.

Po przegranej z Nadwiślanem w Krakowie przed trzema tygodniami w stosunku 4:1, pokazała Sandecja w pogodną niedzielę, 18 listopada, piękną grę, udowadniając, że przy ambicji sportowej i większym wysiłku, może iść w zawody o lepsze z A-klasowymi drużynami, nawet krakowskimi. Naprawdę, tak pięknej i skoordynowanej gry, dawno w Nowym Sączu nie widzieliśmy!

Z Krakowskiej drużyny grali wszyscy dobrze, szczególnie bramkarz i lewoskrzydłowy. Z Sandecji wyróżnili się świetny Kippel w pomocy i Iwański II, po pauzie lepiej grający Nowikow na obronie i bramkarz Augustynowicz. — Pecha miał Głód, grający na lewym łączniku, który dwa razy przedarłszy się przez atak i obronę Nadwiślan, dwa

razy spudłował z kilku kroków od bramki przeciwnika.

Przy większym szczęściu Sandecji mógł wypaść wynik 4:2 na korzyść Sandecji. Jeden z sędziów autowych p. Rutkowski, budził słuszne niezadowolenie i protesty widzów. — Sędzia niepewny. (tgs.)

Obwieszczenia licytacji.

II. 1167, 1166, 2423/34.

Kazimierz Porzycki, Komornik sądu grodzkiego w Nowym Sączu, rewiru II zamieszkały w Nowym Sączu ulica Jagiellońska 44, na zasadzie art. 602 kpc. obwieszcza, że w dniu 30 listopada br. o godzinie 9 rano w Nowym Sączu — przy ulicy Kunegundy w domu p. Bronisława Dindorfa odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, składających się z aparatu radjowego 3 lampowego z głośnikiem, kredensu kuchennego, lustra ściennego, obrazu olejnego „Barbackiego“ powozu krytego i sanek wyjazdowych. Ocenienie nastąpi przed licytacją. Ruchomości można przeglądać w dniu i miejscu licytacji. Komornik.

KRONIKA.

Osobiste. Kierownikiem Komisarjatu P. P. w Krynicy został aspirant J. Dąbkowski z Krakowa.

Ilustrowany Kalendarz Głosu Podhala na rok 1935 w najbliższych dniach ukaże się na półkach księgarskich. Na treść kalendarza, który zawiera w sobie liczne ciekawe zdjęcia i reprodukcje, składają się wartościowe artykuły, związane z wszelkimi przejawami życia podhalańskiego. Niewątpliwie kalendarz ten będzie jednym z najciekawszych tego rodzaju wydawnictw na Podhalu.

Zmiana lokalu. Nowosądeckie Koło TSL. przeniosło się do lokalu przy ul. Jagiellońskiej 40 (dom parterowy) naprzeciw plant.

Biblioteka Koła TSL. zaopatrzona w ostatnie nowości, otwarta we wtorki i piątki od 18-ej do 19-tej.

Dancing Legj. Młodych. W dniu 1 grudnia urządza Legion Młodych w Nowym Sączu dancing z różnymi niespodziankami. Szczegóły w następnym numerze Głosu Podhala.

Strzelecki dancing sportowy. Zarząd oddziału Zw. Strzeleckiego i Strzeleckiego Klubu Sportowego w Nowym Sączu, urządził w sobotę 17 bm. dancing w lokalu własnym przy ulicy św. Kunegundy. Przy dźwiękach orkiestry jazzowej 1 psp. bawiono się do rana.

Zabawa taneczna Koła TSL. odbędzie się w sobotę 24 listopada w salach Czytelni Mieszczkańskiej przy ulicy Jagiellońskiej. Wstęp od osoby 2 złote. Dla członków Koła 1.50 zł, rodzinny 4 zł. Akademicki 1 zł.

Z życia harcerskiego. We czwartek 22 listopada o godz. 16-ej w świetlicy Hufca żeńskiego odbyło się posiedzenie Zarządu Kolejowego Koła Przyjaciół Harcerstwa. Na porządek dzienny złożony: 1) odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia Zarządu, 2) sprawozdanie przewodniczącego Sekcji, 3) sprawozdanie ref. org. drużyn, 4) sprawozdanie skarbnika, 5) uporządkowanie inwentarza Sekcji, 6) preliminarz gospodarczy na rok 1935, 7) udział harcerstwa w kursach modelarstwa LOPP, 8) zorganizowanie dla harcerstwa warsztatów dla naprawy i wytwórni kajaków, 9) wnioski i interpelacje.

Teatr Robotniczy w Nowym Sączu odegrał we czwartek 22 bm. sztukę w 3 aktach Gabrijeli Zapolskiej pt. „Moralność pani Dulskiej“. Reżyserowała Palczewska Helena.

Kino Wiedza wyświetla od niedzieli film produkcji amerykańskiej pt. „Kot i skrzypec“. W rolach tytułowych ulubieńcy naszych ekranów Ramon Novarro i prześlizna Janette Mac Donald.

Kronika żałobna.

W dniu 26 października 1934 roku, zmarł po dłuższej chorobie śp. WŁADYSŁAW KRZYSZTAŁOWICZ, insp. pracy 41 obwodu w 51 roku życia. — Zmarły urodził się we Lwowie i tam ukończył szkołę średnią i politechnikę. W czasie od maja 1919 do 1922 roku służył w Wojsku Polskim w Kierownictwie Rejonu Inż. Sap. w Stanisławowie w charakterze kapitana. W roku 1923 wstąpił na służbę do Ministerstwa Opieki Społecznej, gdzie pracował aż do ostatnich chwil swego życia.

Zmarły dał się poznać, jako znakomity i pełen obywatelskich cnót inspektor pracy w Bielsku-Białej, w Poznaniu, tudzież ostatnio na terenie Sądeczyny.

Cześć Jego pamięci!

Śp. Józef Nekvapil, optyk, inwalida, członek Sokola, — po krótkich cierpieniach, zmarł dnia 15. XI. 1934. Pogrzeb odbył się 17. listopada br.

Cześć Jego pamięci!

Dnia 1-go grudnia 1934 roku, dancing Legjonu Młodych!

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, a w szczególności W. P. Lekarzom za opiekę w czasie choroby męża, śp. JÓZEFA NEKVAPILA, Wielebnym Księżom Profesorom oraz Ks. Kapelanowi za odprowadzenie Drogich nam Zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, Kongregacji Kupców, Związkowi Inwalidów, Towarzystwu Gimnast. Sokół, Towarzystwom tak Wioślarskiemu, jak i Miłośnikom Sportu Rybackiego, Znajomym i Przyjaciołom Zmarłego — tą drogą składa serdeczne „Bóg zapłać“

Żona z synem i rodzina.

Ważne dla bezrobotnych Pracowników Umysłowych!

Poważne Towarzystwo Ubezpieczeń poszukuje od 5 grudnia br. 8 Pań lub Panów inteligentnych, dobrze się prezentujących, do sporządzania wniosków na ubezpieczenie z każdej dziedziny, na terenie powiatów: nowosądeckiego, nowotarskiego, limanowskiego, gorlickiego, brzeskiego, jasielskiego i żywieckiego. Ponadto wakują dwa miejsca na stanowisko inkasentów (inkasentek).

Wynagrodzenie miesięczne od 120 do 200 zł. Wyczerpujące oferty z życiorysem, własnoręcznie napisanym, wraz ze znaczkiem pocztowym na odpowiedź kierować: Administracja Głosu Podhala (dla Towarzystwa Ubezpiec.), Nowy Sącz, ulica Jagiellońska nr. 5.

Turniej szachowy w Nowym Sączu.

W dniach od 25 listopada do 5-go grudnia br., odbędzie się pod łaskawym protektoratem WP. Starosty Dr. Macieja Łacha, Prezydenta miasta Mgr. Nowakowskiego i Dr. Harasowskiego, turniej szachowy z cennymi nagrodami, o mistrzostwo miasta na rok 1934/5 w gościnnym salach Kasyna Miejskiego. — Turniej ten ożywi niewątpliwie życie szachowe w naszym mieście.

Impreza będzie stała na wysokim poziomie organizacyjnym. Wpisy przyjmuje Oddział IKC. w Nowym Sączu. Po ukończeniu turnieju zamieścimy dokładne sprawozdanie.

MUZEUM REGIONALNE imienia Władysława Orkana W RABCE-ZDROJU

można zwiedzać łącznie ze starym drewnianym kościołem (zabytek XVI wieku) codziennie przedpoł. od godziny 10—12 i popoł. od godziny 4—6.

Idź na dancing Legjonu Młodych!

O KUCIU KONI SŁÓW KILKA.

Z chwilą, kiedy człowiek udomowił konia i zaczął go używać do pracy dla swych celów, troszczył się najbardziej o jego kopyta, gdyż koń będąc w nie-naturalnych warunkach, pracując ciężko na twardych i wyboistych drogach, używany do długich marszów, do ciągnięcia ciężarów, szybko ścierał sobie róg kopyta, w następstwie czego występowała kulawizna i niezdolność konia do ruchu. Wojsko Aleksandra Wielkiego, przeprawiając się przez Azję, musiało porzucić na drogach mnóstwo koni, — które nie mogły poruszać się dalej wskutek silnego zużycia kopyt. Dlatego też od najdawniejszych czasów troszczono się o odpowiednie kucie i jakkolwiek

Muzeum 1. p. s. p. w Nowym Sączu.

Celem urządzenia muzeum 1. Pułku Strzelców Podhalańskich w salach Zamku Królewskiego w Nowym Sączu, zaapelował Dca 1 psp. do wszystkich oficerów i podoficerów czynnie służących i rezerwy, do składania starych części uzbrojenia (szabel, bagnietów, pistoletów, karabinów, hełmów, masek przeciwgazowych itp.) ozdób wojskowych, jak temblaków, epoletów, pasów oraz części umundurowania, mających historyczną wartość. — Wymienione przedmioty mają zobrazować rozwój wojska polskiego po dzień dzisiejszy. Odbiór darów na ten cel kwitować będzie kpt. Templer, koszarzy 1. p. s. p. przy ulicy Piłsudskiego.

jeszcze nie znano w tych czasach kucia kopyt przy pomocy podków przymocowywanych gwoździami, to chroniono kopyta sandałami skórzanemi lub metalowemi. Były to płytki metalowe, kształtu podeszwy kopyta, — posiadające na przodzie uszko, w tyle zaś haczyk — przygięty do ziemi, przez które przeciągano sznur lub rzemyk, przytrzymujący sandał na kopycie.

Pierwszymi, którzy zaczęli używać podków, przytwierdzonych do kopyt gwoździami, byli starożytni Gallowie i Celtowie, zaś od Gallów nauczyli się Rzymianie. Słowianie znają już podkopy z wieku VIII., a wygląd tych podków, odpowiadał podkowie typu celtyckiego. Do Polski dostała się podkowa, podobnie jak szabla polska, drogą sąsiedzkich stosunków przez napady i wojny z Turkami i Tatarami od wschodu.

Wraz z rozwojem rycerstwa, rozwijała się hodowla konia w Polsce, a w parze z tem i sztuka kucia koni. Że już wówczas zdawano sobie sprawę z ważności znanstwa tego kunsztu, świadczy o tem stare przysłowie: „Całe kraje trzymają się na jednym gwoździu, — gwoździł bowiem utrzymuje podkowę, podkowa konia, koń rycerza, rycerz gród, a grody całe kraje.“

To też około konia chodzili bardzo troskliwie rycerze, a kucie wykonywali sami, — kształcąc się w tem już jako giermkowie.

Ponieważ dobre okucie wymagało zręczności i wprawy, a prócz tego i doświadczenia, zajmujący się kuciem zyskali poważanie i poszanowanie, zaś coraz większe zapotrzebowanie na podkopy i konieczność wykonywania dobrych podków, za co dobrze płacono, przyczyniło się do powstania specjalnego zawodu kowali. W Krakowie, wedle Kołaczowskiego, istniały już cechy kowali w roku 1400. — Cechy te posiadały specjalną ustawę, wedle której kandydat na mistrza kowalskiego, musiał wykazać się wielu zdolnościami z zakresu kowalstwa, w przeciwnym razie komisja go dyskwalifikowała na okres 6 miesięcy i dopiero po upływie tego czasu kandydat nadal terminując, mógł powtórnie egzamin zdawać.

Z czasem, gdy obrona Rzplitej Polskiej wyłącznie w swoim czasie należąca do stanu rycerskiego, przechodzi na wojsko, wtedy tworzą się specjalne etaty dla kowali w formacjach wojskowych i dzięki temu, oraz dzięki szkółom weterynaryjnym, które w wieku XIX. tak w Polsce jak i w krajach sąsiednich, postawione były na odpowiednim poziomie, podkownictwo osiąga znaczny postęp. Na terenie byłej Galicji, rząd austriacki otaczał nader wielką opieką kowalstwo, urządzając przy ambulansach weterynaryjnych, specjalne szkoły kucia koni, w których wymagano od praktykujących kowali nkończenia kilkuletniej praktyki i odbycia kursu w wojskowej szkole kucia koni.

Ta wielka troska o racjonalne kucie, pochodzi stąd, że kopyto konia nie jest martwym tworem, jakby pozornie się zdawało, ale jest to część kończyny — anatomicznie bardzo precyzyjnie zbudowa-

wana, w środku której znajdują się kości, więzadła, ścięgna, nerwy, naczynia kwionosne, naczynia limfatyczne i tkanka rogogłówna. Nieodpowiednie kucie wpływa ujemnie nie tylko na samo kopyto ale i na całą kończynę, przyczyniając się do powstawania wadliwych postaw kończyn i ich schorzeń, jak oparzenia puszki rogowej i tworzywa, oraz samej kości kopytowej, zagwożdżenia, nagnioty, skostnienia chrząstek kopytowych, zapalenie ścięgien, tworzenie się nieuleczalnych nakostniaków, kaleczenie się (strychowanie) i to nieraz bardzo bolesne i niebezpieczne, powstawanie szczelin puszki kopytowej i jej zniekształceń, raka, strzałki itd., które częstokroć prowadzą do nieuleczalnej kulawizny i bezwartościowości konia, nieraz już w 3-cim jego roku życia.

Niepomyślna konjunktura dla rolnictwa w ostatnich latach, niska cena targowa konia, i brak odpowiednio wyszkolonych podkuwaczy, spowodowało, że pogłowia końskie w ostatnich czasach, tak na wsi jak i w miastach, wskutek nieodpowiedniego kucia — nabawia się różnych, często nieuleczalnych chorób kończyn i staje się często przez to mało wartościowym, lub nawet nieużytecznym. Perjodyczne przeglądy koni wykazują, że około 60 procent pogłowia końskiego, dotkniętego jest wadami kopyta, które niemal w całości stanowią następstwa nieodpowiedniego kucia, — jakie uprawiają osoby niewykwalifikowane w zawodzie podkuwaczy.

Dodać należy, że racjonalne kucie koni i pielęgnacja kopyt, posiada nie tylko znaczenie zapobiegawcze przed następstwami, wynikającymi z nieodpowiedniego kucia koni, a wyrażającymi się w postaci różnych chorób kopyta i kończyn, ale równie dobrze spełnia swoje zadanie przy usuwaniu wrodzonych wad kopyt i kończyn.

Mając na względzie dobro hodowli koni, posiadające dla rolnictwa i obrony Państwa doniosłe znaczenie, Urząd Wojewódzki Krakowski zainicjował urządzanie 3-miesięcznych cywilnych kursów dla kandydatów na podkuwaczy koni przy formacji wojskowej w Krakowie, na którym uczniowie zdobędą wszechstronne przygotowanie teoretyczne i praktyczne z zakresu podkownictwa. — Pierwszy taki kurs zorganizowany z ramienia Krakowskiej Izby Rolniczej, przez inspektora weterynarii Dr. Smolińskiego, rozpoczął się dnia 15-go listopada br. w wojskowym ambulatorium weterynaryjnym, pod kierownictwem majora lekarza wet. p. Zawieruchy, który obok lekarza wet. Wypychowskiego, objął wykłady z zakresu podkownictwa i chorób kończyn i kopyt.

Wielka zasługa w organizacji kursu kucia koni przypada Dowództwu Okręgu Korpusu Nr. V. w Krakowie, które w zrozumieniu intencji i celowości tych kursów, pospieszyło z pomocą w formie przydzielenia personelu nauczającego, kuźni, urządzonych kwater i zapewnienia uczestników kursu.

Organizatorom kursu życzyć należy jaknajlepszych owoców pracy.

—O—

Byłem i ja w Sączu. Mały feljeton na tle trzech porządków.

Ano — wstąpię do Nowego Sącza. Tak, trzeba wstąpić. Kolega, świeżo upieczony Podhalanin z Peczyńszyna, zamieszkały od roku w Nowym Sączu — pisał mi, bym jadąc do Rytra, koniecznie odwiedził Nowy Sącz, no i jego, tj. niby kolegę, też.

A więc, przerywam jazdę koleją w N. Sączu. Jest pierwsza połowa listopada, roku Pańskiego 1934. Wsiadam na głównym dworcu i dla zwiedzenia stolicy podhalańskiej, idę pieszo do miasta. Zresztą na dorożkę nie mam pieniędzy, bo kolega powodził, muszę więc jego dzieciom kupić jakiś prezent. — Idę ulicą Batoręgo i gapię się, jak zwykle obcy, na wsze strony, — by podziwiać piękno miasta.

I oto — stop! Co ja widzę?... Rudera piętrowa, obszarpana, brudna, gzymsy odpada, jakieś tablice od frontu i o dziwo — czytam, niedowierzam: „Hotel Zdrój“. Hotel?! Nie może być... I tak zewnętrznie wygląda hotel w N. Sączu i to zaraz przy dworcu kolejowym... Pytam chłopca, kto prowadzi ten hotel. Ano ktoby, proszę pana, zły gospodarz.

No, mam dość. Jeżeli tak wygląda zewnątrz, musi być wewnątrz jeszcze bardziej „luksusowy“.

Ale idę dalej... Ulica Br. Pierackiego. No dobrze, przemianowana z Grodzkiej, tak, to się chwali, ale — ale... odnowiona kamienica i znów się gapię; czyste, malowane ściany, malowane okna, — wszystko czysto i ładnie, — nawet szyby. Tylko te rynny... Oj te rynny, takie zachlapanie wapnem, i to przy odnowionej kamienicy. A napis, a numer kolejny, zasmarowany zupełnie. Jeszcze jedno odnowienie i nie poznasz jaka ulica, — jaki numer domu.

Pomyślałem sobie, że jacyś takiemu właścicielowi, naturalnie, gdybym był fryzjerem, tobym goląc mu brodę, wszystkie mydliny składał mu na nosie i tak bym go odprawił. Bo rynna przy domu, to jak nos przy twarzy.

Ale już jestem na ulicy Jagiellońskiej. Kolega mi pisał, że to pierwsza ulica w Nowym Sączu. Czytam napisy na pierwszym budynku: PKU., Kasyno ale nie doczytałem. Podjechał autobus PKP. i całą swą okazałością wpadłszy w bajoro błota naprzeciw tego P. K. U., zachlapał mnie całego od butów aż po czubek kapelusza — i twarz, ręce, oczy a nawet i nos.

Pomyślałem sobie, to kara za pomysł projektu smarowania nosów mydlinami. Nie trzeba mydlin, nie trzeba płacić fryzjerowi, auto na ulicy Jagiellońskiej robi to bezpłatnie.

I co dalej? Ano nic. Musiałem zawrócić i wejść do skromnego domku przy ulicy Pierackiego, — gdzie tylko z grubsza oczyściłem się z błota.

Do kolegi już nie szedłem. Bo niby jak... On chwali swój (od roku) Nowy Sącz, tak mi go opisywał. Nie uwierzy, że to błoto z ulicy Jagiellońskiej, powie, że go przywiózł pewnie z Glinian. — Tak, nie uwierzy, lepiej gdy mu o tem napiszę w Głosie Podhala, niech sam czyta.

A naprawdę, u nas w Glinianach jeszcze mnie auto nigdy tak nie ochlapało. Może dlatego, że tam mało aut jeździ... Może...

Ale w Nowym Sączu...?

Przejezdny L. W.

